

JÄSENKIRJE

TURUN SOTAVETERAANIT RY 3/2020

TERVEHDYS ARVOISA JÄSEN

Poikkeuksellinen vuosi 2020 alkaa jäädä historian lehdille. MITÄ! Joko nyt? Juurihan se oli, tämä joulunimittain.

Niin, sellaista se on. Ja joulunimittain on kerran vuodessa, juhannus kuulemma vain joka vuosi. No, yhtä kaikki, sujunut se on vuosi näinkin, vaikka kaikki ei ehkä ole ennallaan. Toivottavasti palaa, mutta sekään ei tule olemaan ihan helppoa. Toisaalla tässä lehdessä siitä hieman lisää.

Yhdistys kuitenkin edelleen on olemassa ja valvoo veteraanien, heidän puolisoittensa ja leskiensä etuja. Työssä riittää edelleen haastetta.

Tässä koosteessa on jälleen päivitettyä tietoa näistä asioista. Ottakaa talteen, ja laittakaa vaikka jääkaappiin oveen kiinni. Kaikki näkevät ja muistuu mieleen. Siinä muitten ovessa olevien muistutusten lisäksi, tärkeitähän nekin kaikki ovat.

Rauhaisaa Joulun aikaa ja parempaa tulevaa vuotta

Osmo Suominen

ETUUKSIA TURKULAISILLE VETERAANEILLE

Vapautus terveystieteidenmaksuista

Vapautus koskee poliklinikamaksuja ja terveystieteidenmaksuja Turun terveystieteiden osastossa poikkeuksena päivystysmaksu.

Turun kaupungin vanhuspalvelut

Vanhuspalvelujen tavoitteena on, että jokainen ikääntynyt turkulainen voisi elää omassa kodissaan mahdollisimman pitkään.

Kaikilla yli 75-vuotiailla ja Kelan erityishoitotukea saavilla on oikeus saada halutessaan sosiaalipalvelujen tarpeen arviointi. Yhteydenoton Turun kaupungille voi tehdä vanhus itse, omainen tai viranomaisen, puh. 262 6172, arkisin klo 9-15 välisenä aikana.

Hammashoito

Kela korvaa yksityisen hammaslääkärin kustannuksia rintamaveteraaneille, joilla on rintamasotilastunnus, rintamapalvelutunnus, rintamatunnus tai veteraanitunnus. Korvausta saavat myös miinanraivaajat, joilla on Sota-arkiston antama tunnus.

Maksuton pysäköinti

Pysäköinti on veteraaneille maksuton Turun kaupungin ylläpitämällä yleisillä maksullisilla pysäköintipaikoilla, katujen varsilla sekä TYKS:n ja Turun kaupunginsairaalan alueilla olevilla maksullisilla pysäköintipaikoilla. Ilmaiseen pysäköintiin oikeuttava lupa haetaan Turun kaupungin kiinteistölaitokselta, Puolalankatu 5, 1 krs. puh. 262 4565.

Rintamaveteraanien arvokortilla matkustaminen Turun kaupungin alueella.

Kortti hankitaan paikallisliikenteen palvelutoimistosta, Aurakatu 5, puh.262 4811.

Veteraanitunnus on esitettävä korttia hakiessa.

Maksuton sauna ja uinti Turun kaupungin uimahalleissa

Petreluksen uimahallissa on ohjattu vesivoimistelu veteraaneille maanantaisin klo 10.45 -11.15 välisenä aikana. Impivaaran uimahalli avoinna ma - to 6-20, perjantaisin 11 - 18. Veteraaneille uinti ja kuntosali ovat maksuttomia. Katso myös jaostot / kuntoliikunta.

Maksutonta asuntojen korjausneuvontaa veteraaneille

Rakennusmestari Jani Malminen, Hämeenkatu 14 L 7, 20500 Turku, puh.0500-908 660. Jani Malminen tekee arvion korjaustoimenpiteistä ennen töiden aloittamista. Töitä ei saa aloittaa ennen arvion tekemistä.

Pääsy museoihin

Veteraaneille ilmaisia museota Turussa ovat Turun linna, biologinen museo, käsityöläismuseo, apteekkimuseo ja Kuralan kylämäki. Turun taidemuseoon maksaa sisälle viisi euroa, mutta jokainen perjantai kello 16 – 19 on tännekin vapaa pääsy.

Valtion antama kotiapu

Viime vuoden marraskuun alussa tuli voimaan lainmuutos, jonka perusteella kaikille veteraaneille annetaan hänen tarvitsemansa kotiin vietävät avopalvelut maksuttomina. Palvelujen tarve perustuu henkilökoh- taiseen palvelutarpeen arviointiin, joka Turussa on kaikille veteraaneille tehty. Palvelutarpeen arvioinnista syntyneitä suunnitelmaa muutetaan tarpeen niin vaa- tiessa.

Tarkemmin kotiin vietävistä palveluista voi tiedus- tella veteraaniohjaajalta Eija-Leena Lehto (puhelin 040 - 5369261). Puhelinaika on arkisin kello 9 - 11.

VETERAANIKUNTOUTUS

Rintamaveteraanien kuntoutusta voi hakea ympä- ri vuoden. Hakemuksena on hoitavan lääkärin kir- joittama kuntoutuslähete. Terveyskeskuslääkärin kir- joittama lähete ohjautuu suoraan veteraanineuvojalle, mutta muiden lääkäreiden kirjoittamat läheteet toimi- tetaan osoitteella **Turun Terveystoimi / Lääkinnälli- nen kuntoutus / Veteraanasiat, PL 1, 20701 Turku. Kuntoutukseen ja jalkahoitoihin liittyvistä asiois- ta** voi tiedustella veteraanineuvojalta numerosta 266 2265/Marianne Österman.

Poikkeukset

- Veteraanin puolisoilla ei ole oikeutta avo- eikä päivä- kuntoutukseen.
- Veteraanien leskillä ei ole kuntoutusoikeutta veteraa- nikuntoutuksen kautta.
- Miinanraivaajien kuntoutus haetaan suoraan Valtio- konttorilta.
- Ulkomailla asuvien veteraanien kuntoutushakemuk- set käsitellään Valtiokonttorissa.

Veteraanin toimintakykyluokat

III - veteraani selviytyy täysin omatoimisesti liikkumi- ssa ja päivittäisissä toiminnoissa.

II - veteraani tarvitsee apua liikkumisessa ja päivittäi- sissä toiminnoissa.

I - veteraani on hyvin vajaakuntoinen ja tarvitsee apua monissa päivittäisissä toiminnoissa.

Laitoskuntoutusjakson pituus on 10 vrk, kun veteraa- ni on omatoiminen, eli hänen toimintakykyluokkansa on 3. Laitoskuntoutusjakson pituus on 14 vrk, kun ve- teraanin toimintakykyluokka on 2, eli hän tarvitsee jon- kin verran apua, tai toimintakykyluokka on 1, eli ve- teraani tarvitsee paljon apua. Veteraanin puoliso voi osallistua kuntoutukseen samanaikaisesti veteraanin kanssa 10 - 14 vrk:n ajan riippuen veteraanin toiminta- kykyluokasta. Puolison lääkärinlausunto on toimitetta- va veteraanineuvojalle ennen päätöksentekoa.

Päiväkuntoutusjakso on 10 - 20 päivän mittainen ja toteutuu Ruissalon kylpylässä.

Päivät ollaan kuntoutuksessa ja yöt kotona. Päivään kuuluvat kuntoutushoidot, ateriat ja kahvit. Kuntoutus- päivien ajankohdan voi sopia itse, esim. käydään päivä- viikossa kuntoutuksessa. Päiväkuntoutus rinnastetaan laitoskuntoutukseen.

Avokuntoutusjakso Avokuntoutusta voidaan toteuttaa toimintakykyluokan III kuuluvan veteraanin osalta esi- merkiksi siten, että hän saa 2 x 10 hoitokerran sarjan. Vastaavasti toimintakykyluokkaan I ja II kuuluvan ve- teraanin avokuntoutusta voidaan toteuttaa 3 x 10 tai 2 x 15 hoitokertaa.

Jalkojenhoito

Jalkojenhoito on myös kuntoutusvaihtoehto. Jos ve- teraani haluaa vain jalkahoitoa ja jaloissa on erityistä hoi- dettavaa esim. jalka- tai kynsisientä, tarvitaan lääkärin kirjoittama kuntoutuslähete, jossa sairaus todetaan ja hoitokertoja suositellaan. Hoitoja myönnetään enintään 9 kertaa vuodessa.

Veteraanineuvonta

Turkulaisten veteraanien kuntoutusasioissa opastaa Tu- run kaupungin terveystoimessa veteraanineuvoja Ma- rianne Österman, puh. 266 2265. Vastaajaan jätetään tarvittaessa soittopyyntö.

Omaishoito

Omaishoitaja on henkilö, joka pitää huolta ikääntyvästä läheisestään.

Omaishuoltotilanne syntyy vähitellen, lähes huomaa- matta. Läheinen auttaa toista yhä enemmän arjen aska- reissa, kunnes huomaa, että omainen ei enää selviydy- kään arjesta ilman apua. Jos mietit, että olet läheisesi omaishoitaja, niin ota yhteys kotikuntasi sosiaaliviras- toon. Tarvittaessa tehdään kunnan kanssa hoito- ja pal- velusuunnitelma sekä sopimus omaishoidon tuesta ja hoitopalkkiosta. Huomioitavaa on, että hoitopalkkio on aina verotettavaa tuloa.

Kotitalousvähennys

Jos henkilö saa esimerkiksi pelkkää kansaneläkettä, josta ei makseta veroa, verovähennys menee hukkaan. Lapset voivat myös osallistua vanhempiensa hoidon kustannuksiin ja he voivat vaatia kotitalousvähennystä omassa verotuksessaan. Kotitalousvähennyksestä hyötyvät vain ne, jotka maksavat veroa. Kotitalousvähennystä voi vaatia vain suoritetusta työstä. Poikkeus on jos vanhus saa kunnalta palvelusetelin palveluiden hankkimista varten, niin näillä hankituilla palveluilla ei kotitalousvähennystä voi vaatia. Jos et ole muistanut vaatia kotitalousvähennystä, vaatimuksen voi tehdä myös jälkikäteen tekemällä oikaisuvaatimuksen. Aikaa on viisi vuotta siitä kun verotus kyseiseltä vuodelta on valmistunut. Tänä vuonna ehtii vielä tehdä oikaisuvaatimuksen vuodelta 2016.

Takuueläke

Täysi takuueläke on vuonna 2020 834,52 euroa kuukaudessa. Sen voi saada vain silloin, kun ei ole muita eläkkeitä. Jos eläke on takuueläkettä pienempi, asian voi korjata ottamalla yhteys Kelaan. Takuueläkettä voi hakea myös ilman hakemuslomaketta soittamalla Kelan eläkeasioiden palvelunumeroon 020 692 202 arksin klo 08.00 - 18.00 välisenä aikana.

Avustukset

Ylimääräistä rintamalisää saavat sotaveteraanit voivat hakea kerran kalenterivuodessa avustusta lääke-, lääkäri-, silmälasin- ja hammashoitokuluihin. Myös veteraanin lesket ja puoliset, jos he ovat yhdistyksen jäseniä voivat hakea edellä mainittuja avustuksia. Hakemuksen mukaan kuitit maksetuista lääke- ja sairauskuluista (ei vapaakauppalääkkeistä). Molempiin hakemuksiin on liitettävä myös viimeisin verotietotodistus tai kopio siitä.

Turvapuhelin

Varsinais-Suomen Sotaveteraanipiiriin kautta on saatavana tarvittaessa jokunen turvapuhelin. Yhteys piiriin toimistoon, puh. 02-2333 602.

Kotiavustajatoiminta

Apua tarvitseva yhdistyksemme sotaveteraanijäsen tai leski voi hakea yhdistyksemme kotiavustajaa kotiinsa. Kotiavustajapalvelua ei ole tarkoitettu pelkäsi siivouspalveluksi vaan jokapäiväisen toiminnan auttamiseksi omassa kodissa. Toiminta on kohdennettu taloudellisesti heikoimmassa asemassa oleville leskille, ja kotiavun piiriin on mahdollista päästä, mikäli bruttoeläke on alle 1500 euroa / kk. Paitsi yli 90-vuotiaille veteraaneille eläketulorajaa ei ole. Kotiavustajatoiminnan asiakasmaksu on 20,00 euroa 1.7.2013 alkaen. Tiedustelut yhdistyksen toimistosta, puh. 251 6870. Tällä hetkellä yhdistyksellä on yksi kotiavustaja. **Kuten toisaalla tässä lehdessä kerrotaan, kotiavustajatoiminta pyörii näillä näkymin nyt vain tämän vuoden loppuun asti.**

Löytykö veteraanitunnus

Tarkistakaa ensin, löytykö sotilaspassi ja sieltä suoraan muotoinen leima tunnuksen myöntämisestä tai naisilta todistus myönnetystä rintamapalvelutunnuksesta. Jos henkilöllä on kuvallinen Kelakortti ja sen kääntöpuolelle on merkitty iso R- kirjain. Jos näitä asiapapereita ei ole, tunnuksen voi varmistaa asuinpaikkakunnan Puolustusvoimien aluetoimistolta, puh. 029 948 0190.

Puhelimista

Jos luovutte lankapuhelimesta ja otatte käyttöön matkapuhelimen, ilmoittatthan muutoksesta yhdistyksen toimistoon puh. 251 6870. Muistatthan ilmoittaa myös mahdollisista osoitteenmuutoksista.

TULEVIA TAPAHTUMIA

Muistojen joulu teemalla ”Välirauhan joulusta 80 – vuotta” Turun Tuomiokirkossa su 27.12. klo 14.00. Pääpuhujana on piispa emeritus Eero Huovinen. Tänä vuonna ei ole kahvitarjoilu, silti lämpimästi ja runsaasti tervetuloa.

Vallitsevan epidemiatilanteen johdosta yhdistyksen toiminta on pääsääntöisesti tauolla.

Seuratkaa kuitenkin mahdollista ilmoittelua Turun Sanomien ”Killat – palstalla” maanantaisin.

Yhdistyksen toimistossa jäsenistöä palvelee toistaiseksi toiminnanjohtaja Osmo Suominen, puhelin on 02-2516 870.

JAOSTOJEN TOIMINTA

Yhdistyksen joulujuhla

Yhdistyksen joulujuhlaa ei tänä vuonna voida järjestää, koska vallitsevan epidemiatilanteen takia meillä ei ole tarkoitukseen soveltuvaa paikkaa.

Hengellinen jaosto

Hengellisen jaoston aamukahvit vielä tänä vuonna maanantaina 27.11 ja 7.12 kello 11.00 osoitteessa Eerikinkatu 3 katutaso kappeli.

Kuntoliikunta

Ohjattua vesivoimistelua on kevään osalta peruutettu.

Naisjaosto

Sisartapaamiset on loppuvuoden osalta peruutettu. Yhteyshenkilö on Pirkko Kuorehjärvi, puhelin on 040 - 7728273. Tapahtumat jatkunevat jälleen keväällä.

Sotaveteraanilaulajat

Harjoitukset ovat toistaiseksi tauolla.

Sotaveteraanisoittajat

Harjoitukset ovat toistaiseksi Liedon seurakuntatalolla tiistaisin kello 15.00 alkaen.

Sotaveteraanisoittajat ”löytyvät” internetistä osoitteesta www.perinneorkesteri.fi

Lainopillinen neuvonta

Maksutonta lainopillista neuvontaa saa toimistostamme, joka kuukauden ensimmäinen tiistai klo 13 alkaen. Aika-varaukset ennakkoon toimistosta puh. 251 6870.

Keskusteluapua sotaveteraaneille ja läheisille

Turun kaupunkilähetyksen perustama Senioripysäkki antaa keskusteluapua yksinäisyyteen ja elämänmuutoksiin. Ota yhteyttä työntekijään ja sovi ensitapaaminen Kauppiaskatu 11 C 27, 5.krs, 20100 Turku. Puh. arkisin 040 - 5410 718.

Ikääntyneiden neuvonta

Entisen palvelukeskus Poijun tilalle on tullut Ikääntyneiden neuvontapiste, jossa ikääntyvä saa neuvoja, ohjausta sekä tietoa itsestään huolehtimiseen ja selviytymiseen arkielämässä. Paikka sijaitsee entisen Kauppatorin Monitorin (= entinen KOP-kolmio) katutasossa (perällä) osoitteessa Aurakatu 8, ja on avoinna ma - pe klo 9 - 16.

Punainen Risti

Tarvitsetko ystävää tai kuuntelijaa?

Suomen Punaisen Ristin vapaaehtoinen ystävä auttaa. Ystäväpalvelu vastaa puhelimeen keskiviikkoisin klo 10 - 12 välisenä aikana numerossa 232 9979.

Omaishoitokeskus

Ikäihmisille virikkeellistä päivätoimintaa arkisin klo 9-15. Omaishoitajille on tarjolla ohjausta ja neuvontaa, edunvalvonta-asioita sekä virkistystoimintaa ja vertaistukea. Käyntiosoite Vanha-Hämeentie 105, puh. 02-231 0244.

Kuolemantapaukset

Jos veteraani on kuollut evankelis-luterilaiseen seurakuntaan, kotiseurakunta myöntää maksuttoman hautapaikan. Veteraanilehtoon siunattaessa, kivi tai teräslaatta on maksullinen. **Jäsenten kuolemantapauksista pyydetään ilmoittamaan yhdistyksen toimistoon.** Mikäli omaiset haluavat siunaustilaisuuteen yhdistyksen lipun, siitä on sovittava hautaustoimiston kanssa.

Hautakivimerkit

Tunnuksen omaavan veteraanin hautakiveen voi kiinnittää veteraaniliiton – tai tammenlehvä-veteraanitunnuk-

sen, pois lukien veteraanilehto, johon merkkejä ei voi kiinnittää.

Veteraanilehto

Yhdistyksen tietoon on tullut, että veteraanilehdon vanhemmat kivet vaatisivat huoltoa. Nimi ja numerot erottuvat enää hyvin heikosti.

Yhdistys vetoaakin omaisiin, että kävisivät veteraanilehdossa katsomassa missä kunnossa omaisen kivi on. Ensimmäiset kivet veteraanilehtoon on asennettu 1996, joten aika on tehnyt tehtävänsä. Turun Hautakivihakkamon antamien tietojen mukaan kiven huolto maksaa yhden nimen puhdistuksen ja kirjainten maalauksen osalta 75 euroa. Puhelin on 040 - 8250485.

Mainittakoon vielä, että veteraanilehdon paikka on ikuisen, mutta kiviä joudutaan välillä huoltamaan omaisten toimesta. Omatoiminen hautakiven huolto saattaa vaurioittaa kiveä, joten antakaa tehtävä ammattilaisten tehtäväksi.

Testamentit

Jos Sinulla ei ole lähiomaisia, omaisuutesi menee valtiolle. Tekemällä testamentin Turun Sotaveteraanit ry:lle voit kauttamme auttaa puutteessa olevia sotaveteraaneja. Lakimiehemme tekee korvauksetta testamentin.

Lahjoitukset

Yritykset ja yksityiset, jotka eivät halua merkkipäivänään ottaa vastaan lahjoja tai kukkia, voivat ohjata niihin käytettävät varat tukemaan tärkeänä pitämäänsä sotaveteraanityötä.

Ilmoitukset

Kaikista yhdistyksen tapahtumista ilmoitetaan Turun Sanomien maanantaisin ilmestyvän TS-liitteen ”Killat” -palstalla. Seuratkaa tätä palstaa.

Toimisto

Toimistossamme on hyvä valikoima Turun Sotaveteraanien tukemiseksi myytäviä onnittelu- ja suruadresseja, erilaisilla teksteillä ja ilman. Myös veteraanin hautakivimerkit kuuluvat valikoimaamme.

Toimisto on avoinna arkipäivinä. Kannattaa kuitenkin varmistaa aukiolo ennen tuloa, puhelin on 02 – 2516 870.

Käyntiosoite: Läntinen Pitkäkatu 37, 20100 Turku

Puh. 251 6870

Sähköposti: turun.sotaveteraanit.ry@elisanet.fi

Kotisivut: www.turunsotaveteraanit.fi